

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 487
van **MARTINE Taelman**
datum: 17 april 2018

aan **Philippe Muyters**
Vlaams Minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Amateursporters - Gebruik van 2,4-dinitrophenol (DNP)

Wetenschappers aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) onderzochten in drie Nederlandse steden het rioolwater voor, tijdens en na drie grote bodybuildings- en atletiekevenementen. Tijdens de sportevenementen bleken in het afvalwater de concentraties van 2,4-dinitrophenol (DNP) tien keer zo hoog.

DNP is een levensgevaarlijk afslankmiddel en wordt in het illegale circuit onder meer verkocht als Dinosan, Dnoc, Solfo Black, Nitrophen, Aldifen and Chemox.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft naar aanleiding van de waarschuwing van Interpol voor middelen met de verboden stof DNP de afgelopen dagen een screening uitgevoerd om te controleren of deze middelen op Nederlandse websites worden verkocht.

De Nederlandse douane trof verleden jaar 4 kilo DNP aan, wat genoeg is voor 100.000 supplementen. Het product is bijzonder gevaarlijk voor de gebruiker. In onze buurlanden is er sprake van een toename wat betreft de ziekenhuisopnames door het gebruik van DNP. Volgens de NVWA kunnen mensen overlijden na de inname van 1 a 3 gram DNP per dosering. In lagere dosis kan het leiden tot staar, huiduitslag en aantasting van de hart en bloedvaten. Soms duiken deze producten ook op in andere 'supplementen'.

Ik heb zelf met een eenvoudige zoekopdracht via google op een tweedehandswebsite een advertentie gevonden voor de verkoop van deze producten ¹. In de advertentie wordt aangegeven dat dit de beste vetverbrander is op de markt.

De strijd tegen anabolica als humane doping en in de sport is een Vlaamse aangelegenheid. De Gemeenschappen staan in voor de dopingcontrole in de sport.

1. Beschikt de minister over indicaties dat ook bij ons DPN een opmars maakt bij (amateur)sporters in het algemeen en bodybuilders in het bijzonder? Zo neen, hoe verklaart hij dit, gezien de toename bij onze buurlanden? Zo ja, kan hij dit cijfermatig toelichten?
2. Op welke manier wordt op dit moment door de Vlaamse overheid geprobeerd om het gebruik van DNP en andere doping onder amateurs te ontmoedigen?

¹ <https://www.2dehands.be/sport-fitness/fitness-vechtsporten/bodybuilding/dnp-2-4-dinitrophenol-412761070.html>

3. Wanneer is voor het laatst in kaart gebracht hoeveel Vlaamse amateursporters gebruik maken van doping in het algemeen? Op welke manier is dat gedaan?
4. Is hieromtrent reeds overleg gevoerd met de Multidisciplinaire Hormonencel? Zo ja, kan de minister dit toelichten? Zo neen, waarom niet?
5. Hoe reageert de minister op de vaststelling dat DPN open en bloot wordt verkocht op een gekende binnenlandse verkoopswebsite? Welke stappen gaat hij hieromtrent, desgevallend in overleg met de Federale Regering en de Hormonencel, nemen? Kan hij dit uitvoerig toelichten?
6. Is de minister bereid een gerichte preventiecampagne omtrent 2,4-dinitrophenol' / DPN te voeren in de sporttakken die het meest vatbaar zijn voor misbruik van dit product? Zo ja, kan hij toelichten naar timing en inhoud? Zo neen, waarom niet en wat gaat hij dan wel doen?

ANTWOORD

op schriftelijke vraag nr. 487 van 17 april 2018

van **MARTINE Taelman**

1. Het gebruik van DNP staat niet in de WADA testing figures van 2016 vermeld (dit zijn de laatst beschikbare cijfers), wat ook bevestigd is door het WADA-geaccrediteerde Docolab Gent. Dat is niet onlogisch aangezien het aanbod als afslankmiddel slechts de laatste jaren weer is signaleerd en niet met naam op de verboden lijst voorkomt in één van de specifieke klassen van verboden stoffen. Omdat het product niet goedgekeurd is voor menselijke consumptie is het principieel wel een verboden stof onder categorie S0 (niet goedgekeurde middelen).

De toename in misbruik is anekdotisch, op basis van een toename aan aanbod op het internet en het aantal inbeslagnames internationaal. De reden voor gebruik is gewichtsverlies en is niet zo zeer gericht op sportspecifieke prestatieverbetering. Vandaar dat het gebruik wat de sport betreft vooral en bijna exclusief verbonden wordt aan bodybuilding en fitness. Het probleem lijkt dus minder een dopingprobleem, maar vooral een probleem van volksgezondheid. Desalniettemin kunnen de erkende controlelaboratoria de stof opnemen in het controleprogramma. Laboratoria hebben dienaangaande echter nog geen instructies gekregen van het WADA. De Nederlandse studie waar u naar verwijst is een recente studie in opdracht van het WADA en vermoedelijk zal de medische commissie van het WADA met de resultaten aan de slag gaan.

Voor de goede orde: de onderzoekers en Dopingautoriteit Nederland merkten op dat de door u aangehaalde concentraties van sporen in rioolwater vooral bij bodybuildingevenementen zo hoog waren. Bij atletiekevenementen was de verhoogde concentratie veel minder spectaculair. Het zou verrassen als de situatie in Vlaanderen heel anders zou zijn als die in Nederland, maar daarover is geen vergelijkbaar cijfer- of feitenmateriaal beschikbaar.

2. Het ondernemingsplan of operationeel plan 2018 van NADO Vlaanderen voorziet voor het ontmoedigen van gebruik van doping onder amateurs verschillende acties zoals de samenwerking met de Algemene Cel Drugs die via kortlopend wetenschappelijk onderzoek meer informatie wil verzamelen naar de omvang van niet-medisch en illegaal gebruik van vooral anabole steroïden in de maatschappij en aanvullend naar preventieve en curatieve maatregelen. Voor de financiering van de Vlaamse inbreng, hebben collega Vandeuren en ikzelf voorzien in een co-financiering vanuit sport en welzijn.
NADO Vlaanderen heeft prioritair als operationele doelstelling preventie en educatie inzake dopinggebruik in Vlaanderen waarbij een multidisciplinaire aanpak absoluut vereist is. Daarbij is de realisatie in Vlaanderen van het internationaal erkende IEC-programma (informatie, educatie en communicatie) belangrijk. Met het programma worden informatie- en educatieve programma's voor een dopingvrije sport opgezet in samenwerking met alle actoren binnen de sport.
3. Alle resultaten van de dopingcontroles uitgevoerd door NADO Vlaanderen zijn driemaandelijks beschikbaar op de officiële website van NADO Vlaanderen.
4. NADO Vlaanderen pleegt periodiek overleg met de partners binnen de Multidisciplinaire Hormonencel. Binnen dat kader heeft NADO Vlaanderen ook de informatie overgemaakt. In de Multidisciplinaire Hormonencel zijn naast de

gerechtelijke instanties en de federale politie, ook het FAVV, het FAGG en de douane vertegenwoordigd.

Naast de werking van de Multidisciplinaire Hormonencel, is er een structurele informatie-uitwisseling tussen NADO Vlaanderen en de parketten.

5. Het valt inderdaad te betreuren dat dergelijke gevaarlijke producten open en bloot worden verkocht op internet. Door het aanbieden van dergelijke stoffen in België maakt de verkoper zich schuldig aan inbreuken op meerdere wetgevingen, dus niet uitsluitend en slechts ondergeschikt op de antidopingwetgeving. Als één van de betrokken instanties neemt NADO Vlaanderen, zoals vermeld onder 4, deel aan overleg met de andere actoren die vertegenwoordigd zijn in de Multidisciplinaire Hormonencel.

Aangezien het een niet-toegelaten stof is die de volksgezondheid aangaat, is dat probleem breder dan sport in het algemeen en doping in het bijzonder. Ik heb er vertrouwen in dat de partners die vertegenwoordigd zijn binnen de Hormonencel de melding daadkrachtig zullen benaderen, binnen de onderscheiden bevoegdheden, waarbij in onderlinge afstemming acties kunnen ondernomen worden.

6. Een volledige campagne opstarten die specifiek gericht is op één stof, is beschouwd vanuit de bredere strijd tegen het gebruik van doping, niet efficiënt. Bovendien is het gebruik van DNP als afslankproduct, ook een probleem van algemene gezondheid. NADO Vlaanderen informeert en sensibiliseert in het algemeen binnen haar opdracht via de website en via een aantal brochures, waaronder recent nog een brochure ten behoeve van de ouders van jonge sporters, om het geneesmiddelengebruik bij sporters te beperken en enkel onder doktersbegeleiding te laten plaatsvinden. Daarbij wordt ook permanent gewaarschuwd voor het gebruik van voedingssupplementen die mogelijks en zelfs frequent gecontamineerd zijn of onveilige ingrediënten bevatten, en er wordt gewaarschuwd voor het gebruik van stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid. Daaronder valt ook DNP.

Bovenop deze permanente informatie naar de sporters en hun entourage wordt door DFO (de fitnessorganisatie) en de beroepsorganisatie Fitness.be in samenwerking met NADO Vlaanderen de laatste hand gelegd aan een sensibiliseringscampagne tegen het misbruik van kracht en uiterlijk stimulerende middelen (waaronder ook afslankproducten) in de fitness. Die campagne is niet enkel gericht op de actieve sporter maar richt zich ook naar de schoolgaande jeugd van 12 tot 18 jaar, een leeftijd waarop jongeren al vatbaar zijn voor het ontwikkelen van een bepaald schoonheidsideaal dat ze willen bereiken, met het risico dat ze dat op een ongezonde en onverantwoorde manier gaan najagen.